

Retningslinjer for speiderledelse

Jfr. § 2-5-7 i Norges speiderforbunds lover

Speiderledelse

1 Mål for ledertrening

Den enkelte leder og patruljefører/-assistent skal oppleve prinsippene for speiderledelse¹ og bli i stand til å bruke dem i speiderarbeidet. Dette oppnås ved å:

- tilegne seg
  - kunnskap om og erfaringer med speidermetoden
  - kunnskap om speidingens verdigrunnlag
  - kunnskap om speiderprogrammet og bruke det
  - kunnskap om og erfaringer med veiledning som metode
  - nødvendige speiderferdigheter
- arbeide for å få felles forståelse for forbundets formål, lover og retningslinjer – oppleve fellesskap og inspirasjon i trygge omgivelser med andre ledere
- få mulighet til egenutvikling og få hjelp til å ta ansvar for denne
- få forståelse av hvilke krav det stilles til den enkelte leder, og hva organisasjonen kan tilby sine ledere

2 Metode

Ledertreningens grunnleggende arbeidsmetode er veiledning, læring ved egenaktivitet og patruljesystemet.

3 Ansvar

Ansvar for ledertreningen er fordelt slik mellom gruppe-, krets-, korps- og forbundsnivå:

- Gruppen skal ha som mål å:
  - rekruttere/motivere speiderledere, gi dem hjelp i enhetenes arbeid og legge til rette for ledertrening i gruppen/enheten.
- Kretsen/korpset skal ha som mål å:
  - gi den enkelte speiderleder forståelse for lederoppgaver, kunnskaper om enhetenes arbeidsmetoder, egenutvikling og trygghet i miljøet gjennom kurstilbud i grunntreningen
  - inspirere og bistå speidergruppene med gjennomføring av ledertrening i gruppene
  - sende deltakere til ledertrenerkurs, oppnevne ledertrenere og bidra til et godt ledertrenermiljø
  - ha et aktivt samarbeid mellom ledertrenerpatruljen og kretsstyret.
- Forbundet skal ha som mål å:
  - tilby Ledertrenerkurs og Trekløver-Gilwell-kurs som utgjør den videregående ledertreningen
  - vedlikeholde og utvikle kurs
  - inspirere og bistå kretsene/korpsene med lederutvikling
  - gi kunnskaper om og forståelse for de muligheter personlig utvikling som speidingens mål og arbeidsmetoder gir, gjennom personlig opplevelse av fellesskap og samspill med andre i egen utvikling

---

¹“Prinsipper for speiderledelse” er et eget dokument.

Ledertrenere

1 Ledertrenerens rolle

En ledertrener:

- veileder medlemmer i deres utvikling som ledere
- deltar i kursstaber som planlegger, gjennomfører og evaluerer kurs i Norges speiderforbund
- veileder grupper og kretser i planlegging, gjennomføring og evaluering av deres arbeid
- inngår i kretsens ledertrenerpatrulje

2 Mål for ledertrenere

En ledertrener skal bidra til medlemmenes innsikt i:

- Norges speiderforbunds mål og program
- grunnleggende ledelsesprinsipper
- bruk av Speidermetoden
- formidling av holdninger og kunnskaper
- bruk av Prosjektmetoden som planleggingsverktøy
- hvordan en utnytter ressurser hos kursstab og deltakere
- tilbud om kontinuerlig videreutvikling
- alle sider ved gjennomføring av kurs

3 Ramme for trening av ledertrenere

Treningstilbudet til ledertrenere består av:

- praktisk trening i stab for alle kurs i Norges speiderforbund
- deltakelse på forbundets arrangement for ledertrenere

Forvaltning av ledertrenere, kursstaber og kurs

1 Ansvarsfordeling mellom forbund og krets

Forbundet har ansvar for å legge til rette for at kretsene kan gjennomføre sine oppgaver innen ledertrening ved å:

- være ansvarlig for opplæring av ledertrenere
- holde ledertrenere orientert om aktuelle saker og utvikling innen ledertreningen i Norges speiderforbund
- arrangere samlinger for ledertrenere til videre trening og oppfølging, samt faglig påfyll og nettverksbygging
- utarbeide materiell for kretsenes og korpsenes oppgaver innen ledertrening
- legge til rette for registrering av deltakelse på kurs i medlemssystemet
- følge opp at kretser og korps har oppnevnt sine ledertrenere
- forplikte seg til å holde kurs for utdanning av og samlinger for ledertrenere

Kretsen ivaretar ledertreningen slik det er beskrevet i Norges speiderforbunds lover ved å:

- legge til rette for at ledertrening og lederutvikling tilbys
- motivere gruppene til å sende medlemmer på kurs
- opprette en ledertrenerpatrulje som organiserer seg selv og hvor alle ledertrenere og kursveiledere i grunntreningen/patruljeførerkursene inngår. Den avholder årlig samarbeidsmøte med kretsstyret
- være ansvarlig for å gi sine ledertrenere nødvendig informasjon og tilrettelegge for at de kan delta på samlinger for faglig påfyll og nettverksbygging
- ha ansvar for at ledertrening tilbys basert på opplæringsbehovet til lederne i kretsen
- ha ansvar for å kunngjøre kurs til kretsens medlemmer og sende informasjon til forbundskontoret slik at kursene synliggjøres for alle medlemmer
- benytte medlemssystemet for påmelding til kurs og for registrering av fullførte kurs - finne og sende fremtidige ledertrenere på Ledertrenerkurset
- samarbeide med andre kretser eller korps om gjennomføring av kurs

2 Godkjenning og oppnevning av ledertrenere

En *godkjent ledertrener* er en leder som har gjennomført grunntreningen og gjennomført og bestått Ledertrenerkurset. Komite speiding kan i spesielle tilfeller godkjenne en ledertrener basert på realkompetanse tilsvarende kursplan for Ledertrenerkurset.

En oppnevnt ledertrener er en godkjent ledertrener som er oppnevnt av kretsen. Komite speiding kan i spesielle tilfeller oppnevne ledertrenere som ikke har fullført grunntreningen/Ledertrenerkurset.

En oppnevnt ledertrener kan oppnevnes på nytt ved periodens slutt.

3 Sammensetning av kursstaber

Kursleder må være godkjent og oppnevnt ledertrener og er den som har ansvaret for planlegging, gjennomføring og vurdering av kurset og hvor prosjektmetoden brukes i gjennomføringen.

Kursveiledere er ledertrenere eller erfarne og interesserte ledere og som er medlemmer av kursstaben. Det er viktig å ha med uerfarne medlemmer i kursstaben.

Krav til veiledere:

- En veileder i kurs i grunntreningen/patruljeførerkurs må ha gjennomført tilsvarende kurs og ha erfaring som rover eller speiderleder.
- En veileder i nasjonale emnekurs må ha gjennomført kurset.
- En veileder i Ledertrenerkurset må ha gjennomført grunntreningen og Ledertrenerkurset. Bør ha gjennomført Trekløver-Gilwell treningen
- En veileder i Trekløver-Gilwell kurset må ha gjennomført grunntreningen og Trekløver-Gilwell treningen og bør ha gjennomført Ledertrenerkurset.

Det er spesielle krav til kursleder for Ledertrenerkurset, Trekløver-Gilwell-kurset, Norsk grunnkurs i førstehjelp og for noen av kursene i regi av nettverkene. Kursleder for Ledertrenerkurset og Trekløver-Gilwell kurset bør ha vært med i stab på minst to kurs i nær fortid.

4 Kursbeskrivelser

Kursbeskrivelser for grunntreningen, patruljeførerkursene, Ledertrenerkurset og Trekløver-Gilwell kurset godkjennes av Komite speiding.

Retningslinjer for ledertrening vedtatt av Speiderstyret i januar 2004

Endret av Speiderstyret 22. september 2015

Prinsipper for ledelse tatt ut i eget dokument av Speiderstyret 12. februar 2023

Navn endret til Retningslinjer for speiderledelse av Speiderstyret 12. februar 2023

Sist endret av Speiderstyret 12. februar 2023

Benevnelser i ledertreningen, kvalifikasjonskrav, oppgaver og oppnevning

Krets-/korpsnivå

Benevnelse	Kvalifikasjonskrav	Oppnevningstid	Oppgave	Oppnevnes av	Oppdragsgiver
Ledertrener	Gjennomført grunntreningen og Ledertrenerkurset (LTK)	To år	Kursleder eller stab for kurs i grunntreningen, og veilede grupper/kretser i deres utvikling. Delta på forbundets samlinger for faglig oppdatering og erfaringsutveksling.	Komite speiding	Krets eller korps
Kursleder	Gjennomført grunntreningen og Ledertrenerkurset	Ett eller flere kurs	Kursleder for kurs i grunntreningen	Kretsstyre(r) eller korpsstyre	Krets eller korps
Veileder grunntreningen og patruljeførerkursene	Gjennomført tilsvarende kurs og ha erfaring som rover eller speiderleder	Ett kurs av gangen	Stabsmedlem i kurset og delta på relevante samlinger	Kursleder	Kursleder
Veileder Speiderlederloggen	Gjennomført grunntreningen eller erfaren speiderleder	Ingen	Hjelpede ledere i gjennomføring av Speiderlederloggen	Krets eller korps	Speidergruppa
Patruljefører for ledertrenerpatruljen i kretsen/regionen	Gjennomført grunntreningen	To år	Koordinere arbeidet i patruljen. Aktivt samarbeide med krets/korps	Kretsstyre(r) eller korpsstyre	Kretsstyre(r) eller korpsstyre

Nasjonalt nivå

Benevnelse	Kvalifikasjonskrav	Oppnevningstid	Oppgave	Oppnevnes av	Oppdragsgiver
Veileder nasjonale emnekurs	Deltatt på tilsvarende kurs	Ett kurs av gangen	Stab for kurs. Delta på samlinger i eget nettverk	Kursleder i samråd med Komite speiding	Komite speiding
Kursleder Ledertrenerkurset	Gjennomført grunntreningen og LTK og ha vært med i LTK-kursstab. Bør ha gjennomført Trekløver-Gilwell treningen	Ett eller flere kurs	Kursleder for nasjonale kurs. Delta på forbundets samlinger for faglig oppdatering og erfaringsutveksling. Delta på samlinger i eget nettverk	Komite speiding	Komite speiding
Veileder Ledertrenerkurset	Gjennomført grunntreningen og LTK Bør ha gjennomført Trekløver-Gilwell treningen	Ett eller flere kurs	Stab for LTK kurs. Delta på samlinger i eget nettverk	Komite speiding	Komite speiding
Kursleder Trekløver-Gilwell-treningen	Gjennomført grunntreningen, Trekløver Gilwell treningen, LTK og ha vært med i TG-stab.	Ett eller flere kurs	Kursleder for nasjonale kurs. Delta på forbundets samlinger for faglig oppdatering og erfaringsutveksling. Delta på samlinger i eget nettverk	Komite speiding	Komite speiding
Veileder Trekløver-Gilwell	Gjennomført grunntreningen, treningen Trekløver Gilwell treningen, bør ha gjennomført LTK	Ett eller flere kurs	Stab for Trekløver Gilwell kurs. Delta på samlinger i eget nettverk	Komite speiding	Komite speiding